

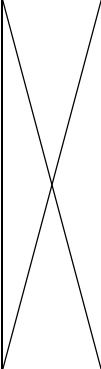

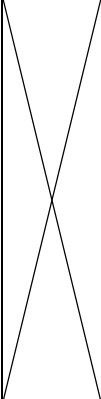
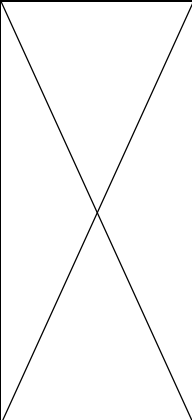

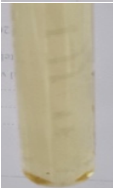

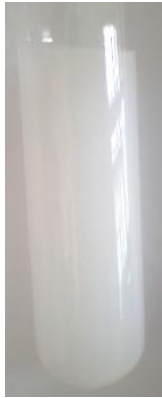
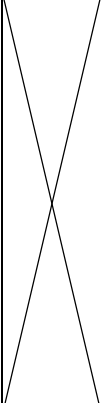

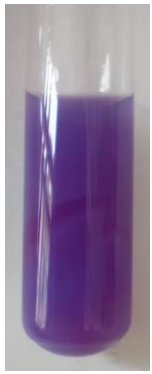
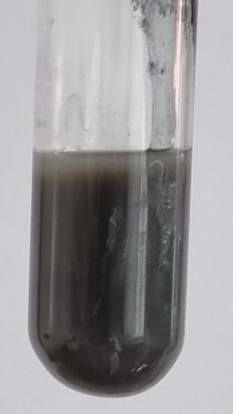

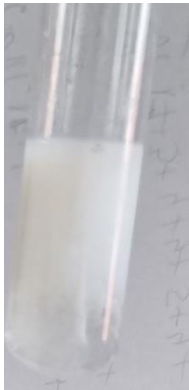
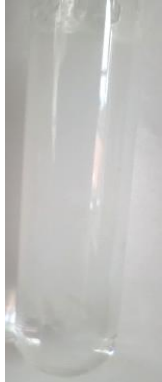

	szín	Cl ⁻	S ²⁻	OH ⁻	NH ₃	I ⁻	CO ₃ ²⁻	PO ₄ ³⁻	NO ₃ ⁻
Ag⁺	színtelen	AgCl fehér, fényre szürkül	Ag ₂ S fekete	Ag ₂ O (kávé)barna ³	Ag ₂ O barna felesleg könnyen oldja: [Ag(NH ₃) ₂] ⁺	AgI halványsárga	Ag ₂ CO ₃ (tört)fehér	Ag ₃ PO ₄ sárga	
Pb²⁺	színtelen	PbCl ₂ fehér (csak töményebb oldatból)	PbS fekete	Pb(OH) ₂ fehér felesleg oldja: [Pb(OH ₃) ⁻⁴	Pb(OH) ₂ fehér	PbI ₂ élénksárga	PbCO ₃ fehér	Pb ₃ (PO ₄) ₂ fehér	
Hg²⁺	színtelen		HgS fekete	HgO (okker)sárga	Hg(NH ₂)Cl fehér ⁷	HgI ₂ vörös, felesleg sárgán oldja: [HgI ₄] ²⁻¹⁰	vegyes oxid-karbonát csapadék, sárgásbarna	Hg ₃ (PO ₄) ₂ fehér vagy barnás ¹⁴	
Cu²⁺	(világos)kék		CuS fekete	Cu(OH) ₂ (világos)kék	Cu(OH) ₂ világoskék felesleg sötétkéken oldja: [Cu(NH ₃) ₄] ²⁺	2 CuI + I ₂ a jódtól barna fehér csap. ¹¹	vegyes hidroxid-karbonát csapadék, türkizkék	vegyes hidroxid-foszfát csapadék, kék	
Ni²⁺	(alma)zöld		NiS fekete	Ni(OH) ₂ zöld	Ni(OH) ₂ zöld, de alig látszik ¹⁵ , felesleg kéken oldja: [Ni(NH ₃) ₆] ²⁺ .		vegyes hidroxid-karbonát csapadék, zöld	vegyes hidroxid-foszfát csapadék, zöld	
Co²⁺	vöröses-rózsaszín		CoS fekete	Co(OH) ₂ rózsaszín ⁵	Co(OH) ₂ rózsaszín ⁸		vegyes hidroxid-karbonát csapadék, rózsaszín-lila	vegyes hidroxid-foszfát csapadék, rózsaszín-lila	
Fe³⁺	sárga ¹		2 FeS + S fekete ²	Fe(OH) ₃ (vörös)barna	Fe(OH) ₃ vörösbarna	2 Fe ²⁺ + I ₂ barna oldat, tömény oldatból szürke csap. ¹²	vegyes hidroxid-karbonát csapadék, vörösbarna ¹³	vegyes hidroxid-foszfát csapadék, vörösbarna	
Zn²⁺	színtelen		Zn(OH) ₂ fehér ²	Zn(OH) ₂ fehér felesleg oldja: [Zn(OH) ₄] ²⁻⁴	Zn(OH) ₂ felesleg oldja: [Zn(NH ₃) ₄] ²⁺		vegyes hidroxid-karbonát csapadék, fehér	vegyes hidroxid-foszfát csapadék, fehér	
Ca²⁺	színtelen		CaS nem csapadék, de hidrolízis/karbonátosodás miatt lehet fehér opalizálás	Ca(OH) ₂ fehér, de csak tömény oldatból válik le ⁵	nem válik le ⁹		CaCO ₃ fehér	Ca ₃ (PO ₄) ₂ fehér	
K⁺/Na⁺	színtelen								
H⁺	színtelen		H ₂ S gáz színtelen, záptojás szagú	közömbösítés (kicsit melegszik)	közömbösítés (kicsit melegszik)		pezseg, CO ₂ keletkezik, színtelen, szagtalan	nincs látható változás, de erős savak felszabadítják a foszforsavat	

	szín	Cl ⁻	S ²⁻	OH ⁻	NH ₃	I ⁻	CO ₃ ²⁻	PO ₄ ³⁻	NO ₃ ⁻
Ag ⁺		fény hatására							
Pb ²⁺									
Hg ²⁺					bal: Hg(NH ₂)NO ₃ jobb: Hg(NH ₂)Cl				

	szín	Cl ⁻	S ²⁻	OH ⁻	NH ₃	I ⁻	CO ₃ ²⁻	PO ₄ ³⁻	NO ₃ ⁻
Cu ²⁺									
Ni ²⁺									
Co ²⁺									

	szín	Cl ⁻	S ²⁻	OH ⁻	NH ₃	I ⁻	CO ₃ ²⁻	PO ₄ ³⁻	NO ₃ ⁻
Fe ³⁺									
Zn ²⁺									
Ca ²⁺									

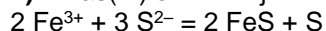
Megjegyzések:

1) A fémionok (az alkáli- és alkáliföldfémek ionjai kivételével) akvakomplex formájában vannak vizes oldatban. Ennek a színe határozza meg az oldat színét is. A $[\text{Fe}(\text{H}_2\text{O})_6]^{3+}$ ionok vizes oldatban rendkívül halvány ibolyaszínűek (gyakorlatilag színtelennek látszik), azonban a hidrolízis során létrejövő vegyes komplex már sárga: $[\text{Fe}(\text{H}_2\text{O})_6]^{3+} + \text{H}_2\text{O} \rightleftharpoons [\text{Fe}(\text{H}_2\text{O})_5(\text{OH})]^{2+} + \text{H}_3\text{O}^+$.

Ha kellően megsavanyítjuk az oldatot, akkor ez az egyensúly a felírás szerinti bal oldal irányába tolódik el, ezért találkozhatunk olyan Fe(III)-ion-tartalmú oldattal, amely gyakorlatilag színtelen. Az akvakomplexek feltüntetésétől a reakcióegyenletek írásakor általában eltekintünk. Jelentősége olyan esetben lehet például, mint az előbb említett hidrolízis értelmezése.

A vas(III)ion akvakomplexeket tartalmazó oldatok kloridion jelenlétében is megsárgulnak, mert részleges ligandumcsere történik: a komplexben lévő vízmolekulák egyrésze kloridionokra cserélődik, s az így keletkező komplexek sárgák. Így ha színtelen (savas) vas(III)-nitrát oldathoz konyhasóoldatot, sósavat vagy más kloridion tartalmú oldatot öntünk, akkor megjelenik a sárga szín.

2) A vas(III)ion oxidálja a szulfidiont és a keletkező vas(II)ion képez csapadékot.

A kén színe nem/alig látszik, de ha savban oldjuk a FeS-t, akkor látható (lehet, hogy savas kezelés nélkül is sárgás árnyalat van benne).

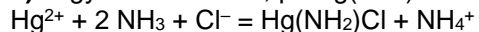
3) Az elején az összeöntési felszínen halványsárga a csapadék, nagyobb tömegben barna.

4) Azonos mennyiségű és koncentrációjú Pb^{2+} és Zn^{2+} oldat esetén az $\text{Pb}(\text{OH})_2$ feloldására pár cseppel kevesebb OH^- kell.

5) Elképzelhető, hogy fehér, nagy tömegű csapadék válik le. Ez származhat abból, hogy a lúgoldat elkarbonátosodik állásában, és valójában CaCO_3 képződik.

6) A kezdetben leváló csapadék kék és nem tiszta hidroxid (más anionok is vannak benne, pl. $\text{Co}(\text{OH})\text{Cl}$), de néhány perc alatt rózsaszín hidroxiddá alakul.

7) vagy más anionnal, pl. $\text{Hg}(\text{NH}_2)\text{NO}_3$

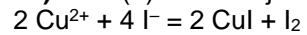
(nitráttal törtefehér, kloriddal szürkésfehér a csapadék)

8) Nagyon tömény ammónia oldja, ha kis mennyiségű csapadékot próbálunk meg oldani, akkor a reagens oldattal is oldódik.

9) Csak töményebb oldatból vagy sok NH_3 -val, a csapadék keletkezésében az ammóniaoldat karbonátosodása is szerepet játszhat.

10) A szokásosnál nagyobb felesleg alkalmazása szükséges.

11) A réz(II)ion oxidálja a jodidot és a keletkező réz(I)ion képez csapadékot.

12) A vas(III) oxidálja a jodidot, de a keletkező vas(II) halványzöld színe nem látszik, az FeI_2 nem csapadék.

13) A karbonátnál lehet pezsgés és lehet, hogy egyáltalán nem válik le csapadék (mert még mindig savas az oldat), az oldat színe azonban ezekben az esetekben megváltozik az 1) pontban részletezettek szerint.

14) A szokásosnál lassabban válik le, hidrolízis miatt leváló HgO miatt lehet sárga és barna is.

15) A hidroxid-csapadékot csak tömény nikkellion-tartalmú oldatból választhatjuk le, akkor sem látszik túl jól, jellemzően azonnal komplexbe megy.